

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan epoldne, izvzemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20,—, inozemstvo Din 30,—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.632.

Za kaj gre.

Gospod Pribežević in gospod Radić razglasila po listih, da sta se sporazumela v blagor demokracije in da samo zato ustanovljata demokratski blok, da vržeta ob tla reakcijo. In da bi njih pristaši tem izjavam tem bolj verjeli, pisarijo esdeesarski listi dan na dan, kako da smo v Jugoslaviji tik pred odločilnim bojem med demokracijo in reakcijo, pri čemur seveda predstavlja g. Pribežević najčistejšo demokracijo, g. Vukičević pa najbolj črno reakcijo.

Toda naj so vse besede o demokraciji še tako lepe, vendar vseeno niso tako lepe, da bi bile kaj več ko fraze. Kajti v sedanjem boju ne gre ne za demokracijo in ne za reakcijo, temveč samo za moč. Kako bi prišel g. Pribežević zopet do moči, kako bi se rešil iz vsiljene mu opozicije, kako bi postal g. Stjepan Radić zopet kraljevski minister, samo to je namen in smisel od obeh propagirane demokratskega bloka, ne pa skrb za demokracijo. Vse te lepe besede o demokraciji so samo okrasek, ki naj prikrije vernim pristašem jedro boja in zato se tudi o poteku tega boja poroča z neverjetno tendencioznostjo. Volilec kratkoročno sploh ne sme izvedeti, kak je dejanski položaj v Beogradu, temveč on naj samo veruje, da se bo še vse izteklo dobro in da pride že v kratkem čas, ko bo g. Pribežević dokazal, da je še vedno mojster Obznane.

Na nesrečo g. Pribeževića pa je položaj tak, da nihče ne potrebuje več od njega tega dokaza, ker je vse že sito partizanstva, ki ga je znal tako lepo podpirati g. Pribežević.

Za odpravo partinastva pa gre danes in sicer ne samo v Sloveniji, temveč v vsej državi. Kakor je v Sloveniji vse gospodarsko življenje nazadovalo in hiral, ker je vse obvladal boj med klerikalci in liberalci in so eni ko drugi mislili, da ni večje modrosti kakor če eden drugemu škoduje, tako je bolehalo v Srbiji vse javno življenje vsled boja med demokrati in radikali. Vsled nevarnosti, da bi izgubil srbski življenjski vpliv na državo, je sicer ponovno prišlo do radikalno-demokratske koalicije, ki so tudi ustvarile vse važnejše zakone, toda vedno je bila vsaka koalicija med radikali in demokrati le začasna, ker je oster, čeprav tih boj med njimi, onemogočal vsako iskreno sodelovanje. V tem boju pa je izvir vseh naših političnih težav in tu je vzrok, da še vedno nismo rešeni dvojnih uradniških garnitur in da naše gospodarstvo ne napreduje.

Vsled tega je nastala težnja, da se ta boj med demokrati in radikali likvidira in da se ustvari delovna vlada, ki bo gledala samo na to, da koristi vsej državi z dobrimi zakoni in da izloči iz javne diskusije vsa strankarska vprašanja. Z drugimi besedami: Nova vladna in državna politika naj zatire partizanstvo in naj konča neploden in samo strankarskim interesom ugoden boj med radikali in demokrati, klerikalci in liberalci. Je tu čas gradnje, ko morajo delati klerikalci ravno tako ko liberalci in ko morajo plemenski in strankarski boji počivati.

Naravno je, da nista mogla biti za to novo državno politiko navdušena g. Radić in Pribežević. Obema je stranka cilj in končni namen, eden ko drug smatrata stranko le kot osebni organ, eden ko drugi ne lupi nasprotnega mnenja. Novo državno politiko pa je mogoče izvesti le s koncilijantnostjo, za kar pa oba najnovejša »stara prijatelja« nimata smisla. In zato sta bila potisnjena v stran in postala zaveznika g. Davidovića, katerega sta že vsak enkrat zrušila.

Prva seja nove skupščine.

ZA ZAČASNEGA PREDSEDNIKA JE IZVOLJEN DR. PERIĆ Z 206 GLASOVI.
— DEMOKRATSKA ZAJEDNICA JE GLASOVALA Z VLADŌ.

Beograd, 5. oktobra. Za prvo sejo novoizvoljene narodne skupščine je vladalo v vseh krogih veliko zanimanje. Poslanci so se začeli že zgodaj zbirati v svojih klubih, okoli 8. ure so se začele polniti tudi galerije. Ob devetih je bila dvorana nabito polna. Diplomati so z velikim zanimanjem opazovali vrvenje v dvorani.

Okoli 9. ure vstane Kobasica in predlaga za starešnega predsednika poslan-

ca Selića. Temu predlogu ugovarja Radić, češ, da Selić ni najstarejši poslanec, a Selić vseeno prevzame predsedstvo, otvori prvo sejo in odredi volitev začasnega predsednika. V zbornici se čujejo med volitvijo protesti.

Po glasovanju naznani predsednik rezultat: Dr. Ninko Perić je izvoljen za začasnega predsednika z 206 glasovi. To znači, da je Demokratska zajednica glasovala z vladno.

Izjava dr. Korošca.

Beograd, 5. oktobra. Dr. Korošec je dal dopisniku »Slovenca« izjavo, ki jo splošno smatrajo za vabilo vlade na naslov Hrvatov, naj se pridružijo vladi. Dr. Korošec je rekel na vprašanje, kako da presoja položaj vlade, sledeče:

»Položaj današnje vlade je zelo trden. Parlamentarno tehnično zadostuje sama sebi in ne potrebuje od nikogar novih moči. Število njenih glasov je več kot zadostno. Enotnost vladnih klubov se z brzimi koraki konsolidira. Vse, kar se trdi in govori o nekakšni struji, so intrige v nekaterih listih, ki niti vse ne prihajajo od somišljenikov sedanjih vladnih strank, ampak so spretno vržene od druge strani. Sicer pa te intrige niso od včeraj, ampak so se pojavile že med volitvami. Toda iskati je treba načina in sredstev, da se tudi tem intrigam napravi konec.«

»Kaj pravite k dogodkom v opoziciji, posebno o zbližanju sam. demokratov in radićevcev?«

»Razumem nastopanje g. Pribeževića, ki hoče svoj klub rešiti osamljenosti v parlamentu. Njegov položaj ni zaviden. Zato se bo sprijateljil celo z Radićem.

Atentat na generala Kovačevića.

GENERAL MRTEV. — STROGA PREISKAVA. — DELO MAKEDONSTVU-JUŠIĆIH?

Štip, 6. okt. Sinoči po 7. uri je bil izvršen atentat na brigadnega generala Mihajla Kovačevića. Dobil je tri strele iz samokresa in je bil takoj mrtev. Atentat se je zgodil uprav pred generalovo hišo. General je bil v družbi učitelja. Kakor izgleda, sta bila atentatorja dva. Učitelj pripoveduje, da je vprav v času, ko se je razstal z generalom Kovačevićem, videl, kako se je zabliskalo, takoj nato pa so padli trije streli. Opazil je, da je streljal neki človek rjavkastega obraza, ki je bil v beli srjaci. Generala je prvi strel zadela v srce. Že ta strel je bil smrten.

Zaradi tega dogodka je bilo vse mesto razburjeno. Mesto je bilo obkoljeno in vodi se hitra preiskava.

Kovačević je bil prej štiri leta polkovnik v Zagrebu, odkoder je bil premeščen v Štip. On je oženjen, toda brez otrok. — Sodi se, da je atentat delo makedonstvujuših.

Štip, 6. okt. Takoj po atentatu se je uredila stroga preiskava. Ugotovljeno

Tudi to zavezništvo je naravno. G. Davidović je šef stranke in zato brani njen obstoj in zato se noče sprijazniti z mislijo, da bi nastala v državi nova — takozvana četrta stranka.

Toda naj so vsi ti gospodje še tako proti novi politiki, njih sila je mnogo premajhna, da bi mogli novo politiko preprečiti. Ne odločuje v političnem boju samo število mandatov, temveč še bolj važna je dejanska sila, s katero

je, da je atentator prišel iz Bolgarije. Prijeli ga še niso, pač pa so prijeli nekatere osebe, ki so atentatorju pomagale. Sedanji atentat se smatra resnejšim od vseh dosedanjih.

Štip, 6. okt. Atentat na brigadnega generala Kovačevića je bil izvršen vprav v tistem času, ko je bil Korzo najživahnejši. Sprehajalci so čuli tri strele iz samokresa. Ljudje so takoj poleteli, da vidijo, kaj je, in so našli generala, ležečega pred svojo hišo. Sodi se, da je bil atentat namenjen učitelju Jevremoviću. Stanovanje pokojnega generala je prav pred cerkvijo.

PREDSEDNIK MASARYK NEVARNO OBOLEL.

Praga, 6. okt. Predsednik republike Masaryk je težko oboell. Kakor se doznava iz njegove okolice je dobil pljučnico. Glede na njegovo starost, se mora njegova bolezen smatrati za kritično.

kdo razpolaga. Sedanji propagatorji demokratskega bloka pa so brez te sile in zato hočejo to slabost skriti z govenjem. Brezupen poizkus, ker dejanski položaj je pravim akterjem naše politike jasen in zato bo nova politika uveljavljena in če je odpor partizanov še tako velik.

Kajti nova politika je državna potreba.

Težke očitke na naslov demokratov.

Beograd, 6. oktobra. Današnja »Samouprava« prinaša uvodni članek, v katerem ugotavlja, da so se 4. t. m. sestali Pribežević, Davidović in Radić, kar je izzvalo razne komentarje. Vlada je na včerajšnji seji dobila 206 glasov večine: to so jasna znamenja za politične razmere v bodočnosti in za trajnost kabineta. »Samouprava« dela demokratom hude očitke in se čudi, zakaj delajo na prelom koalicije, če so v vladi večine. Zamerja jim zaradi njihovega nastopanja in vedenja v koaliciji. Posebno jim zamerja, ker spravljajo sedaj po volitvah na dan vprašanja, ki so bila rešena pred volitvami: to je zlasti vprašanje trajanja koalicije. Vukičević je dal v radikalnem klubu jasno izjavo, da kabinet ni čisto volilen, temveč delaven, kar mora biti demokratom znano. Sedaj prelomiti koalicijo, ko sta stranki pri volitvah skupaj nastopali in zapustiti politiko, ki naj bi se po pogodbi izvajali po volitvah, to se pravi, ne držati besede. — »Samouprava« zamerja demokratom, da v tej stvari postopajo na prav nič simpatičen način. Demokratje se seveda lahko pogajajo z vsakomur in delajo lahko bloke in druge kombinacije in se lahko stapljajo z drugimi strankami: vse to je njihova stvar. Toda škoduje ugledu našega parlamentarizma, da so v skupni vladi z radikali in volijo celo skupnega predsednika, a hkrati delajo kombinacije proti radikalom. Zato je prva stvar, da se to vprašanje razčisti in da bo jasno, kaj je z nadaljnjim obstankom in trajanjem koalicije.

DEMOKRATSKI BLOK.

Pogajanja s samostojnimi demokrati bodo demokratje nadaljevali. Včeraj ni bilo med obojnimi delegati nobenega sestanka, ker so bila na dnevnem redu vprašanja mnogo večje važnosti. Neposredni stik med šefoma obeh strank ne odstranjuje potreb, da se sestajajo tudi delegatje, ki morajo obravnavati vsa podrobna vprašanja, med tem ko se načelniki sporazumejo samo v velikih potezah. V vprašanju fuzije obeh strank za dogleden čas ni pričakovati novih dogodkov. Za popolno fuzijo so na potu še nekatere osebe.

Radikali ne verjamejo, da bi ta akcija demokratov dovedla do kakega uspeha: demokratski blok nima po njih mnenju nobenega izgleda. Oni ne verujejo, da bi se sporazumela Davidović in Pribežević, ker stoji med njima preveč zaprek. Demokratje ne bodo imeli poguma za ta korak, ker se bodo bali negotovosti, ki nastane po tem. Krogi, ki so blizu vladi, menijo, da bi tudi potem, če demokratje zrušijo vladno, situacija ostala v rokah radikalov in bi oni izvedli nove volitve.

POVRATEK KRALJA V BEOGRAD.

Beograd, 6. okt. V političnih krogih trde, da se kralj danes vrne v Beograd. Kraljev prihod je v zvezi s političnim položajem.

KLIC PROTI FAŠISTOM: DAJTE NAM KRUKA!

Rim, 6. okt. V Padovi so se spopadli fašisti in protifašisti. Predvajal se je neki propagandistični film. Fašisti so začeli vzklikati in so tudi druge silili, da to store. Toda ti niso hoteli slušati, temveč so začeli kričati: mi ne potrebujemo propagandističnih filmov. Dajte nam kruha. Protifašisti so bili v večini, zato so se fašisti morali umakniti.

Poglavje o debeli koži

Včerajšnje, po svoji notmenosti znano jutro si je dovolilo z nesramno karikaturjo čitati dr. ju Ravniharju debelo kožo. Karikatura po svojem tonu sicer taka, da more napraviti efekt le na ljudi s kulturo rinoce-rusa in vsled tega niti ne zasluži, da bi kdo nanjo reagiral. Ker pa je s karikaturjo tudi zvezano poglavje o debeli koži, hočemo o tem poglavju izpregovoriti par besed.

Od vseh slovenskih strank ima pač esdeesarska najmanj vzroka govoriti o debeli koži. Zakaj ni še bilo v Sloveniji stranke, ki bi morala preslišati na svoj naslov toliko težkih očitkov, kakor SDS in ki mora na vse te očitke molčati, ker so vseskozi resnični. Da spomnimo pri tej priliki na znano besedolomstvo te stranke. Mesec za mesecem ponavljamo ta očitke na naslov SDS in slavna SDS mora molčati, ker bi ji pred sodiščem dokumentarno dokazali, da je snedla svojo dano besedo, da je torej besedolomna stranka. In taka stranka si upa očitati drugim debelo kožo?

In vsi drugi očitki o polomih bank, o nasilju, o gaženju demokratičnih načel, o skritih fondih in vseh drugih stvarih, ki že leta revolirajo vso pošteno slovensko javnost in ki so glavni vzrok, da je pozicija SLS tako močna! Kdaj je sicer tako zgovoren esdeesarski tisk na te obdolžitve reagiral? Kdaj je poskušala SDS, da bi se teh očitkov enkrat za vselej oprala. In ti gospodje bi sedaj hoteli drugim očitati debelo kožo?

In še esdeesarski tisk posebej! Ali so gospodje čisto pozabili, kaj je pred kratkim dejal o tem tisku g. dr. Korošec, da niso še niti enkrat reagirali na njegove besede? Ali mislijo, da je ta molk dokaz njih tenkovestnosti?

Ni še teden od tega, ko je odgovoril v »Slovenec« g. dr. Korošec na izjavo g. dr. Dinka Puca in ko je izjavil, da vzdržuje vse svoje očitke, razven tiskovne pomote, da je bila mesto Slovenske banke imenovana Slavenska banka. Izjava dr. Korošca je bila tež-

ka, toda vseeno še nismo slišali in ne čitali, da bi bila zavrnjena. Ali je morda ta čuden molk dokaz tankovestnosti?

Gospod pri »Jutru« bo morda tudi znano, da leže na sodišču akti o tožbi g. dr. Žerjavi proti g. Kamenaroviču. Ti akti leže že silno dolgo in se ne premaknejo naprej. Zakaj, vprašamo?

Ali naj kličemo v spomin še kake druge tožbe, če gospod vse to ne zadostuje?

Naj gospodje najprej pometejo pred svojim pragom, predno začno očitati drugim svoje slabosti in naj najprej malo ustroje svojo debelo kožo, predno prično preiskavati dokazano tankovestnost drugih.

Ze celo pa naj puste pri miru dr. Ravniharja, ki je živa priča ne samo njih debele kože, temveč tudi njih besedolomstva in pa gospodarenja.

Sicer pa gospodje! Ali morete navesti le en slučaj, da Vam je ostal dr. Ravnihar dolžan odgovora? Ali ste kdaj doživeli, da bi očitali dr. Ravniharju kakršnokoli nečastno dejanje, ne da bi vas on poklical pred sodišče na odgovornost? Predobro tudi veste, da pred sodiščem niti niti enkrat mogli vzdržati svojih trditve, da ste kratkoma vedno izgubili bitko! Pa kljub temu si drznete tako drzno žaliti! Ali mislite morda, da je nesramnost argument?

Ni ravno na bogzna kako visoki stopnji časopisni ton med Slovenci, toda dosedaj smo bili vsaj v povolilni dobi obvarovani pred najhujšimi izrodki časopisnih nesramnosti. A tudi v volilni dobi nismo doživeli, da bi se obkladalo politike s primerami in izrazi iz živalskega življenja. Sedaj hoče esdeesarski tisk menda spraviti naše časopise še za stopnjo nižje, da pade popolnoma na nivo rinoce-rske kulture. To menda naj bo najnovejši dokaz, kako pojmuje esdeesarski tisk najvišje načelo demokracije, da je demokracija — diskusija. Lepa diskusija to, ko jo bodo vodili debeločelji od SDS.

Dosedanji in bodoči razvoj evrop. manjšinskih kongresov.

(Od vodilnega udeleženca zadnjega manjšinskega kongresa v Zenevi.)

V uvod.

Ko so v Zvezi manjšin v Nemčiji vžlanje skupine zapustile letošnji narodnostni kongres, sem označil kot svojo dolžnost, predvsem obdržati predstavo do konca, nato pa posredovati med izstopivšimi in ostalimi skupinami. Mislim, da služim tej zadnji omenjeni nalogi, če priložim interesirani javnosti pojasnilo, če osvetlim vzroke tega nesoglasja in izrečem končno svoje mnenje o naši nadaljnji poti. Pri tem bom svoji nalogi primerno skušal, da ne podčrtam preveč naspotja in da čim manj polemiziram.

Na zadnjem kongresu, ki je zboroval od 22. do 24. avgusta kot tretji po obeh prejšnjih iz l. 1925 in 1926, so bili zbrani zastopniki skoraj vseh onih evropskih narodov, ki so ali v celoti, kakor n. pr. Lužiški Srbi, ali pa v večjih ali manjših delih v manjšinskem položaju. Uporabljam tu ime narod in izraz o manjšinskem položaju v posebnem smislu.

Mesto narod bi raje uporabljal besedo nacija, če ne bi imela ta toliko stranskih pomenov. Slovanski izraz »narod« se mnogo bolj približuje pojmu kakor ga razumem jaz, z ene strani ker, z druge pa čeprav se krije etnološko z izrazom nacija. Narodi v tem pregnantnem smislu so v Evropi prevladujoča naravna oblika človeškega množstvenega skupnega življenja. Razlikujejo se po posebnih imenih. Nadalje po jasno vidnih značilnostih, ki ravno tvorijo njih posebno narodnost. Končno po iz tega izhajajoči zavesti svoje posebnosti in skupnosti. Gre za značilnosti, ki nastanejo iz človeškega skupnega življenja v množicah, vsled česar so tudi podobni masni pojavi. Te značilnosti se raztezajo preko vseh čarovnih in prostornih mej, brez ozira na individualne in partikularne razlikosti trajajoče od generacije do generacije, se razvijajo in obdržijo, pa čeprav se izpreminjajo. K njim spadajo predvsem, čeprav ne nujno, vedno vse skupaj, ko jezik, šege in običaji, kultura, tradicije, včasih celo vera.

Da ne bo nobenega nesporazuma, pripominjam, da ni mogoče z nobeno definicijo pojma narod v označenem smislu preudicirati vprašanje, kako je mogoče določati nacionalno pripadnost posameznika. Čeprav vemo, kaj je razumeti pod besedo morje, reka ali kontinent, tedaj nam vendar ni prav nič pomagano za odločitev vprašanja, katera kaplja na Gibraltarski cesti ali pri izlivu Vltave v Labo teče v Atlantski ocean ali Sredozemsko morje, oziroma katero je računati k prvi ali drugi reki in tudi ni geografa na svetu, ki bi mogel na lico mesta točno označiti mejo med Evropo in Azijo.

Ne govorimo nadalje o manjšinskem položaju mogoče le v pozitivno-pravnem smislu dogovorov v varstvo manjšin ali celo samo zato, da izrazim številčno nasprotje. Situacija, za katero gre, je na splošno praktično označena s tem, da spada narod ali del naro-

da v državo, ki ne predstavlja za ta narod, temveč za drug narod takozvano narodno državo. Zato bi se moglo v mojem smislu govoriti mesto o manjšinskem položaju, ravno tako o alogenih (drugo plemenskih) ali priprosto le o narodnostnem vprašanju. Tako se je naš kongres imenoval večinoma tudi narodnostni kongres. Terminologija narodost-slovja, te nove, baš za naš zadnji kongres prvič tako imenovane znanstvene panoge, je pač še zelo nejasna in izpremenljiva.

Sestava in uspeh 3. evropskega narodnostnega kongresa.

Po francoskem abecednem vrstnem redu so bili zastopani na našem kongresu ti narodi, ki ali katerih deli so na evropskem kontinentu v položaju, ki ga je po mojem mnenju označiti kot manjšinsko, alogeno ali nacionalitetno situacijo: Katalonci, Danci, Nemci, Judi, Hrvati, Madžari, Poljaki, Rusi, Slovenci, Čehi, Ukrajinci in lužiški Srbi. Slednji imenujejo sebe Srbe, ne spadajo pa k jugoslovanskim Srbom, temveč so severni Slovani. Nekaj narodov je še manjkalo in tudi od prisotnih niso bili zastopani vsi deli. Tako n. pr. je bil pač zastopan ukrajinski narod s svojim delom iz Rumunije, ne pa po obeh svojih delih iz Poljske in Češko-slovaške. Ravno vprašanje, namreč udeležba manjšinski narodov in delov sicer že zastopanih, pa je letos mnogo bolj ko druga leta obremenjevalo naše delo in privedlo tik pred zaključkom kongresa k izstopu danske, poljske in lužiško-srbske skupine, ki pripadajo Zvezi manjšin v Nemčiji ter k abstinenca ostalih Slovanov, razven mene in Ukrajincev iz Rumunije. Po vprašanje je posebne važnosti za narodnostne kongrese. Dejanski položaj naj bo zato osvetljen v posebnem poglavju.

Kljub opisanim težkočam je izvršil tudi letošnji nacionalitetni kongres mnogo koristnega dela. Mislim celo, da je v marsikaterem oziru še prekosil oba svoja prednika. V prvi vrsti je omeniti resolucijo, v kateri se opozarja na nacionalno nestrpnost kot nevarnost za evropski mir in se zato pozivlje Zvezo narodov, da se intenzivneje bavi z manjšinskim problemom kot splošno evropskim in da resno skrbi za njegovo zadovoljivo rešitev. Nadalje je opozoriti na poročilo voditelja statističnega urada v Rigi, dr. Paru-a, ki je razna splošna vprašanja obravnaval in s tem pravzaprav inavguriral zavredno in metodično delo na polju narodost-slovja, kakor je bilo predlagano, da se naj imenuje znanstveno raziskovanje položaja in problemov evropskih narodov, kolikor so ti v manjšinskem, alogenem ali nacionalitetnem položaju. Na zadnje je še posebej omeniti resolucijo, s katero je bil določen pomen sodelovanja in solidarnosti narodov ter iz tega izvirajočih medsebojnih dolžnosti.

(Dalje prihodnjic.)

Dalmatinski demokrati proti SDS.

Včerajšnji »Obzor« prinaša razgovor svoje-ga splitskega dopisnika z večimi uglednimi člani demokratske stranke v Splitu, glede pojavitve demokratske stranke s-SDS. Iz teh razgovorov se jasno vidi, kako malo pozornosti in navdušenja so vzbudile te kombinacije med dalmatinskimi demokrati. Dopisnik pripoveduje med drugim:

Dalmatinski demokrati sicer nimajo ničesar proti nameravani spojitvi demokratskih strank, ker bi to pomenilo okrepitev demokratskih pozicij, vendar pa dalmatinski demokrati v prvi vrsti ne žele nobenih novih voditeljev razen onih, katere že imajo, niti ne žele, da se jim ponuja in vsiljuje kakršnakoli nova politika.

Oni ne verujejo v odkritosrčnost zadnjih namer SDS, ki je svoječasnno najbesneje napadala demokratsko stranko, njenega voditelja g. Davidoviča pa nazivala z izdajalcem domovine. Dalmatinski demokrati postavljajo glede povzetih korakov od SDS in njenih urgencij za fuzijo z demokratsko stranko, oziroma za ustvaritev parlamentarnega bloka, sledečo diagnozo:

Samostojni demokrati so proti svojemu pričakovanju in nadam pri skupščinskih volitvah popolnoma propadli in se mislijo popraviti na način, ki bi bil zanje najugodnejši in ki bi jim nudil največ garancij.

Pri njih prevladuje občutek poraženih in to jih sili na kompromis. Če bi bili samostoj-

ni demokrati pri volitvah dobili svojih 40 mandatov, kakor so pričakovali, bi niti od daleč ne mislili na fuzijo z demokratsko stranko. Demokrati v Dalmaciji s prstom kažejo na dejstvo, da nastopajo zdaj samostojni demokrati kot branitelji parlamentarizma in demokracije dočim je vsakomur dobro znano, da oni teh pojmov nikdar niso izvajali, niti se ne ravna po njih danes in da so z dejanji zlorabljali vse principe demokracije.

V Dalmaciji zamerjajo demokrati Pribičeviću in njegovim tovarišem, da jim zdaj ponujajo sodelovanje z Radićem, dočim je Pribičević v svojem principu orijentiran ne le proti Radićevemu hrvaštvu, nego tudi proti hrvaški orientaciji Hrvatov v demokratski stranki. Samostojni demokrati so nazivali v Dalmaciji demokrate s priimki »radićevci in frankovci«, zdaj bi hoteli v družbi z radićevci skleniti z njimi parlamentarno zajedništvo. Dalmatinski demokrati izjavljajo, da popolnoma soglašajo z delom in stališčem svojega zastopnika dr. Angelinovića in da ni nikogar, ki bi preko njegovega stališča zavzel kak drug položaj napram združitvi Demokratske stranke s SDS.

DAUDET NAPOVEDUJE ROJALISTIČNO REVOLUCIJO V FRANCIJI.

Iz Haaga poročajo, da je dospel v Haag Léon Daudet, vodja francoskih rojalistov, ki je po svojem begu iz Francije, živel v Bruslju.

V vseh večjih mestih Holandske namerava prirediti Daudet literarna predavanja. Toda to ne bo njegov glavni cilj, kajti predvsem hoče Daudet razviti največjo agucijo za obnovitev kraljevstva v Franciji.

Zastopnikom časopisa je Daudet izjavil: Ne vrnem se preje v Francijo, dokler nisem izklical kraljevstva. Za osvojitve državne sile, kar je cilj francoskih rojalistov, je bil moj zadnji uporni nastop v Parizu nekaka predizkušnja za državni udar, ki ga bomo izvedli. Revolucija bo že v najkrajšem času dejstvo in sicer mnogo preje, kakor pa nekateri mislijo. Pretendent na prestol je v Bruslju živeti vojvodka de Guise iz rodu Orleanscev in potomec kralja Filipa Dobrega. Stevilo vpisanih članov francoske kraljevske stranke znaša že 180.000 mož. Samo v Parizu razpolagamo z dobro disciplinirano gardo 30.000 mož. Ves oficirski kor mornarice je monarhističen in je za revolucionarni program moje »Action Française«. Nočemo nobene monarhije v srednjeveškem smislu, pač pa pretiparmentarno in decentralistično državno ustavo. Kraljevska oblast mora biti dedna. Italijanski fašizem je po našem mnenju idealno rešil vprašanje monarhije.

Daudet je končno izjavil, da bo iz Holandske odpotoval v Italijo, kjer bo skušal stopiti v stik z Mussolinijem.

Vse te izjave Daudeta seveda ni vzeli preveč tragično in mi jo priobčujemo samo zato, da vidijo naši bralci, da nima samo Jugoslavija politikov, ki mnogo govore in sanjajo, temveč da je takih srečnih političnih pesnikov tudi drugod zadosti.

Politične vesti.

Drugo razočaranje. Prvo razočaranje za naše esdeesarje je bila soglasna izvolitev g. Vukičevića za predsednika radikalnega kluba. Dejali smo včeraj, da bo temu razočaranju za petami sledilo drugo razočaranje. Tako se je tudi zgodilo. Za začasnega predsednika skupščine je bil z velikom večino izvoljen vladni kandidat dr. Ninko Perić, dočim je ostal skupni esdeesarsko-radićevski kandidat v velikanki manjšini. Esdeesarji se sedaj tolažijo, da bo pri izvolitvi definitivnega predsedstva skupščine stvar drugačna. Naj se tolažijo, kakor se morejo in znajo in naj doživijo še par težjih razočaranj! Toda naj ne farbajo javnosti. Kajti jasno je, da bodo pri izvolitvi definitivnega predsedništva merodajni prav isti vzroki, kakor so bili pri izvolitvi začasnega. Radikali s SLS in Nemci štejejo 140 poslancev in proti tej kompaktni skupini ni mogoče vladati. Še manj pa je mogoče vladati proti volji onih, ki ne morejo pristustiti, da bi prišla država v roke pisani in neenotni družbi, ki more samo ovirati že započeto konsolidacijo. Zato ni pričakovati nobenih izprememb in Vukičević-Marinkovičeva vlada bo trdno vladala ali pa mora demokratska stranka ivergati razkol, da potem pri prihodnjih volitvah izgubi najmanj svojih 30 mandatov, kolikor manjka Vukičevićevemu bloku do absolutne večine. Je morda ta konstatacija neprijetna, toda znano je, da politika ne pozna nobenih sentimentalnosti.

Prva seja skupščine. Vladi kandidat dr. Perić izvoljen z 206 glasovi za predsednika skupščine. Včeraj se je vršila prva seja skupščine po volitvah. Prorokovanje opozicije, da bo ta seja prinesla veliki poraz so padla klavrno v vodo in mesto poraza je doživela vlada sijajno zmago. Od 296 oddanih glasov je namreč dobil dr. Perić 206 glasov, dočim je dobil kandidat v zraku visečega »demokratskega« bloka celih 90 glasov. Vlada je tako dobila sijajno zaupnico in nobenega dvoma ni, da bo mogla sedaj tem lažje kljubovati raznim intrigam. Seja je bila nad vse dobro obiskana in se je udeležilo od 315 poslancev 308. Sejo je otvoril kmalu po 9. uri posl. Kobasica in predlagal za starostnega predsednika rad. posl. Jova Selić. Proti temu je protestiral St. Radić, češ, da je radićevski poslanec Basariček starejši. Skupščina pa se za ta protest ni zmenila in Selić je zavzel predsedniško mesto ter želel skupščini uspešno delo. Nato je predlagal za tajnika posl. Popovića, Zarića, Hodžarja in Batovića. Opozicija, ki je bila ves čas glasna, je nekaj protestirala, toda brez vsakega uspeha. Tajniki so zasedli svoja mesta in poslanci so začeli izročevati svoje poverilnice. Mestoma je prišlo do ostrih sporov in prerekanj, vendar pa slo do oviranja dela skupščine. Ko so poslanci izročili svoje poverilnice, je odredil predsednik kratke odmor za dogovor o kandidaturah za skupščinskega predsednika. Po končanem odmoru je predsednik takoj odredil

glasovanje, ki je dalo ta rezultat: Od 308 prisotnih poslancev je glasovalo 296 poslancev, 12 pa je oddalo prazne glasovnice. Vladi kandidat dr. Perić je dobil 206 glasov, dr. Pasarić pa 90. Za dr. Perića so glasovali vsi radikali, demokrati, klerikali in Nemci, za dr. Pasarića pa radićevci in esdeesarji. Po izvolitvi začasnega predsednika je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši danes ob 10. dopoldne z dnevnim redom: izvolitev verifikacijskega odbora.

Soglasje med Pribičevićem in St. Radićem. Esdeesarski tisk poroča, da je doseženo med Sv. Pribičevićem in St. Radićem popolno soglasje. Vseeno pa se nam zdi, da je vest esdeesarskega tiska malo pretirana. Ne dvomimo sicer niti najmanj, da bi Pribičević in Radić z največjim veseljem zrušila vlado g. Vukičevića in se še z večjim veseljem prisilala na njegovo mesto. Toda stvar je pač taka, da je od želji do dejanja še določa zlasti še, kadar delata skupen program, taka antipoda kakor sta Radić in Pribičević. V negativni misli, kako zrušiti vlado sta pač edina, ne pa v pozitivni, določiti skupnega vladnega programa in zato tudi stvar ne gre tako naprej, kakor bi esdeesarji hoteli.

Komunike o prvem sestanku delegatov demokratske in esdeesarske stranke se glasi: »Na prvem sestanku delegatov DS in SDS so bila določena vprašanja, ki se bodo morala reševati vsaj še na eni ali dveh sejah. Šele nato se bo o teh vprašanjih sklepalo ter nadaljevalo delo za njih rešitev. Nato bodo predloženi event. sklepi obema kluboma v odobritev.

Petić in Veljković proti vstopu SDS v demokratsko stranko. »Politika« poroča, da je odločno nastopil proti skupnemu delu s SDS demokratski prvak dr. Voja Veljković. Na splošno presenečenje se mu je pridružil dr. Petić, ki velja kot zaupen prijatelj Davidovića in ki je bil v zadnji Davidovičevi vladi eden najupliveljših demokratskih ministrov. — Ker je znano, da tudi Marinkovičeva skupina prav nič ne želi sodelovanje s SDS, je torej vstop SDS v vlado še zelo daleč.

Trocki noče popustiti. Iz Moskve poročajo, da se je boj med Trockim in Stalinom v zadnjem času močno poostрил, ker je Trocki izjavil, da se ne umakne niti pred silo. Stalinova trditev, da mora dvigniti disciplino v stranki, je le gol izgovor za njegove zločine. Trockij, ki razpolaga s številnimi pristaji v provinci, napoveduje ostro borbo in moremo napram informacijam poznavalcev pričakovati zelo težkih spopadov.

Paleologue-ova nota — le madjarske želje. Na podlagi analize objav »Magyar-sag-a« ugotavlja budimpeštanski večernik »Pester Lloyd«, da takozvana Paleologuejeva nota kot taka sploh ne eksistira. Napram temu je bil z madjarske strani napravljen le nekaj protokolarnih zapisnikov o razgovorih s Paleologuejem, ki ga pa nista podpisala ne Paleologue niti Francis Parker in potemtakem ne more biti nikakega govora o obveznostih, ki da bi jih bila prevzela Francija. Predmetni protokol je bil z madjarske strani zamišljen le kot podlaga za pogajanja in bi imel biti kot tak poslan francoskim zastopnikom na pogajanjih. »Pester Lloyd« piše dalje, da stoji za kampanjo »Magyar-sag-a« bivši Telekijev tiskovni šef Tibor Eckhardt in zloglasni plemenski zaščitnik Franc Ulaín. Tibor Eckhardt je prispel baje preteklo soboto v Budimpešto in imel drugi dan na nekem zborovanju »Probujujočih se Madjarov« in njim idejno sorodne centralne organizacije društev in udruženj velik govor o dozdnevni Paleologuejevi noti. Pri tej priliki se je pohvalil povzročitelja »Magyar-sagovih« odkritij, da ima v svojem tulu pripravljene še vse drugačne puščice. K poslednjemu pripominja »Pester Lloyd«, če ne bodo te puščice učinkovite, kakor so bile one, že izstrelje-ne, da bodo svoj cilj prav tako zgrešile.

Resnost vojaške revolte v Meksiku. Po privatnik poročilih iz Mexico City se je vladi baje posrečilo udušiti upor posameznih vojaških čet, katerih delovanje je zavzelo značaj revolucionarnega gibanja. Baje so iz glavnega mesta pobegnile tri čete upornikov, katere pa so bile od zvestih čet popolnoma uničene, pri čemur so se posebno odlikovala letala z metanjem bomb. Kakor poročajo je v Mexico City mir že zopet vzpostavljen. Po nekaterih, dozdaj še nepotrjenih vesteh, so oblasti v Saltillo zadušile gibanje, naperjeno v pomoč revolucionarjem v prestolici. — O vojaški revoluciji v Mexico City poročajo listi, da načeljuje upornikom generala Gomeza in Serrana, so bili aretirani in po prostu mehiškega predsednika, čegar volitev se ima izvršiti prihodnje leto. Med uporniki in pa med vladi zvestimi četami se je vnela ostra bitka, v kateri so se posebno dobro obnesli zrakoplovni oddelki z bombardiranjem vstaških opozicij. Ceste so bile zasedene od vojaštva. Vse direktne telefonske in brzojavne zveze z Mexico City-jem so že od ponedeljka pretrgane. Središče vsega gibanja se nahaja v mestu Veracruz. Na nekaterih železniških progah je promet popolnoma ustavljen. Različni pristaji obeh generalov, Gomeza in Serrana, o bili aretirani in po preteklem sodu ustreljeni. Predsednik Calles in general Obregon sta izdala na mehiško ljudstvo razne proglose, v katerih jih pozivata k zvestobi do vlade in k poslušnosti. Po neki verziji je bil general Gomez prijet in takoj usmrčen. Enaka usoda je baje zadela bivšega guvernerja države Chiapas, Bidala. Nasprotno tem pomirljivim vestem pa sporoča Reuterjeva agencija, da izgleda vse tako, da se bo o mehiških predsedniških volitvah odločevalo na bojnem polju. Uradno se poroča, da sta se generala Gomez in Serrano, ki sta oba kandidata za predsedstvo republike, uprla in da je njihov nasprotnik general Obregon, ki je ožji prijatelj sedanjega predsednika Callesa, pripravljen se z njima bojevati. V glavnem mestu Mexico se je v nedeljo uprlo 800 častnikov, vojakov in enahtih in tudi v mestih Torreón in Veracruz so izbruhnili manjši nemiri. Callesova vlada objavlja, da je ona gospodar situacije in da bo odgovorne osebnosti v 48 urah kaznovala.

Kratke vesti.

Amnestijski odsek avstrijskega parlamenta je odklonil soc. demokratični predlog o pomilostitvi obsojencev vsled julijskih dogodkov.

Drakenična kazen. Ker sta dva Italijana, ki sta se vrnila iz Argentine, v nekem članku odkrivala spomin pok. italijanske kraljice, sta bila od sodišča v Genovi obsojena vsak na 8 let ječe.

Rakovski bo imenovan za voditelja komunistične propagande v Franciji, kakor poroča »Intransigence«.

Prosvetni minister Herriot bo predložil zbornici zakonski načrt o uvedbi brezplačnega srednješolskega pouka v Franciji. Izvedba tega načrta bi veljala Francijo letno 58 milijonov frankov.

Gospodarstvo.

VAŽNO ZA IZVOZNIKE V TURČIJO.

V smislu čl. 7 trgovinske konvencije, podpisane 2. julija 1923 v Lozani, si je Turčija pridržala pravico, da sme v svrhu ugotovitve izvora uvoženega blaga zahtevati od uvoznikov uradno potrjeno legalizirano od turškega diplomatskega ali konzularnega predstavnika, s kojim se potrjuje, da je uvoženo blago proizvedeno ali izdelano v državi ali, da se ima smatrati kot tako, ker je bilo v tej državi predelano ali obdelano.

Od tedaj se je Turčija držala tega principa pri sklepanju vseh trgovinskih pogodb, koje je kasneje sklenila z različnimi državami. Vendar pa je vlada turške republike, z ozirom na želje diplomatskih zastopnikov v Turčiji in v svrhu olajšanja trgovinskega prometa med Turčijo in drugimi državami provizorično pristala na to, da se zahteva legalizacija spričeval o izvoru blaga od turških konzulatov samo za blago uvoženo iz onih mest, koje spadajo v lokalni administrativni okraj, v kojem se nahaja sedež dotičnega konzulata. Potemtakem legalizacija spričevala o izvoru

blaga, izdana od trgovske zbornice ali od vsake druge slične ustanove, ki je za to pooblaščen, kjer ni turških diplomatskih ali konzularskih zastopnikov, ni obvezna.

Ker se je od tega časa ustanovilo več konzulatov v trgovinskih centrih, kar omogočuje trgovcem, da lahko dobijo vizum spričevala o izvoru, a z druge strani, da se izogne neprijetnostim neenakega postopka, ki bi favoriziralo samo gotovo kategorijo trgovcev, je vlada turške republike odredila, da morajo biti izza 1. septembra 1927 vsa spričevala o izvoru blaga brez izjeme vidirana od turških diplomatskih ali konzularnih predstavnikov. Vse pristojne oblasti so dobile v tem oziru potrebna navodila. Prizadeti izvozniki morajo tedaj legalizirati spričevala o izvoru blaga pri najbližjem turškem diplomatskem ali konzularnem zastopniku, ne glede na to ali se zastopnik nahaja ali ne nahaja v njih okraju.

BORZE

5. oktobra.

Ljubljana. Berlin 13.5238—13.5538 (13.54, 13.585, 13.54), Curih 1094 — 1097, (1095.5), Dunaj 8 — 8.03 (8.015), London 276.20—277 (276.60), Newyork 56.64—56.84 (56.74), Pariz 223.5—225.5 (224.5), Praga 168.02—168.82 (168.42), Trst 309.75—311.75 (310.75).

Zagreb. Dunaj 8 — 88.03, Berlin 13.528 do 13.558, London 276.20 — 277, Newyork 56.64 do 56.84, Pariz 222.75 — 224.75, Praga 167.99 do 168.79, Milan 308.828 — 310.828, Varšava 6.43 — 6.47, Curih 1094 — 1097; ameriški dolar 56.2 — 56.4.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 123.66, London 25.2475, Newyork 518.68, Pariz 20.3375, Milan 28.83, Praga 15.37, Budimpešta 90.725, Bukarešta 3.24, Dunaj 73.175.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 404 — 404 (404). Celjska 104—0, Ljubljanska kreditna 138—0, Praštedionca 850—0, Kreditni zavod 160—0, Strojne 0—70, Vevče 115—0, Ruše 260 do

270, Kranjska industrijska 409—0, Slavonska 16—0, Sešir 104—0.

Ljubljanska blagovna borza (5. t. m.). Les: Tendence nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona bukovih drv, popolnoma suhih, cepanice, feo vagon naklad. postaja po 20. Nudijo se deske, smreka, jelka, lahko konične, feo vagon naklad. postaja po 430; povprševanje pa je za deske, smreka, jelka, 25 mm, III., feo vagon naklad. postaja po 370. Deželni pridelki: Tendence za žito mirna. Zaključkov ni bilo.

Sport.

Nekaj statistike o reprezentativnih tekmah. V sportnem letu 1926—27 priredil je Jugoslovanski nogometni savez šest meddržavnih tekem in sicer: Jugoslavija in Rumunija v Zagrebu 3. X. 1926 z rezultatom 2:3,

J. — Madjarska v Budimpešti 10. IV. 1927 z rezultatom 6:3, J. — Rumunija v Bukarešti 10. V. 1927 z rezultatom 3:0, J. — Bolgarska v Sofiji 15. V. 1927 z rezultatom 2:0, J. — Češkoslovaška v Beogradu 31. VII. 1927 z rezultatom 1:1 in J. — Madjarska v Zagrebu 25. IX. 1927 z rezultatom 5:1. Razmerje v goalih je bilo torej v tem letu 13:8 v korist Jugoslavije. V teh 6 tekmah je nastopilo 33 igrarjev in sicer od zagrebskega podsveža 14, od beograjskega 12, od splitskega 6 in od subotiskega 1.

Cesa si Tunney zeli. Svetovni bokerski prvak Tunney je izjavil napram bokerskim ekspertom lista »Daily Mail«, da si hoče napraviti premoženje 5 milijonov dolarjev, predno zapusti »ring«; misti, da bo dosegel to v 3 do 5 letih. V četrtek je dobil ponudbo 1 milijona dolarjev, če nastopi v vaudevilleu in v filmu. Najraje pa bi dosegel doktorsko diplomo vseučilišča v Oxfordu.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

JOŠKO ILOVAR

adm. poročnik 11. art. p. v Skoplju

dne 1. oktobra t. l. po dolgem in mukapolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek 6. t. m. ob pol 5. uri popoldne izpred glavnega kolodvora v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana — Skoplje, dne 6. oktobra 1927.

Žalujoča soproga in sin ter rodbina Ilovar, Pavčič, Laznik.

Ilja Erenburg:

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel S. L.)

Dolgo je plakala Margot spredaj na temnem dvorišču, kjer so večno čistili cevi, kjer je večno vokal neki otrok in kjer so večno zivali iz gornjih oken pomije. Nihče ni prišel, da bi jo utešil, pa bi je tudi ne mogel nihče! Namesto filma je namreč okusila življenje, strašno, črno življenje, podobno ozkemu, temnemu dvorišču hiše številka sedemnajst na ulici Tiboumaury.

21.

O kostanjvih laseh.

Na trgu Bastille je so bile sejsmke veselice in veliki trg, ki so ga sestavljali ostri trikotniki plinovitih luči in pege goste teme, je bil oddaleč podoben pravilni scenariji. Kakšen vtis so napravile že same razstave in koliko je bilo teh razstav! No, to pot vsaj niso predstavljale sovražnih držav, ampak samo veselo mavrico: škrlat sonca, lazur neba in smaragd zemlje.

Na trgu so se zbirali posestniki vrtiljakov dreserji svinj, prodajalci mandljev, čarovniki, akrobati, iznajditelji ostroumnih

podvez in trebuhljači. Vsi so vabili občinstvo v svoje šatore, vpili, šalili se, zmerjali, vrtili lajne in vlekli za močnejši vtis posebne, inteligentne svinje za prav navadno svinjske repe, s čemur so dosegli strašno cvilenje, ki je presegalo vse drugo šumenje. V četrte ure so spremenili navaden mestni trg v čudovito poljano, na kateri so se utaborili cigani.

Največ je bilo vrtiljakov. Na lesenih povodnih konjih, ki so kazali zobe in ki so čudovito spominjali na gospoda Rajmonda Neya ob njegovih najboljših minutah, so se vrtila dekleta, ki so pri tem vreščala in se, na vse načine veržila. Še enkrat naokrog! Samo po pet sou! Kavalirji, ali vam je res žal borih petih sou za ta vesela dekleta, ki se jim v glavi vrtili kakor kakor bi se bile napile sladkega likerja ali pa se poljubljala z vami. Srečne so, te male obrtnice iz predmestja Svetega Antona.

Komur se je pa brez vrtiljaka vrtilo v glavi, je lahko stopil v sosednji šator. Če se mu niso tresle roke, je tam lahko pribavil škatlo sladkorja ali pa celo steklenico kipečega vina. Za to so se zanimala dekleta, mladi gospodje so pa rajše streljali v neumno smehljaječe se obraze lutk ali pa

v lončene pipice, ki so se urno sukale. O, to ni vojna, to je bolj zabavno in veselo streljanje, ko pa na vojni.

Ljubileljem bolj rafiniranih užilkov pa so bili na razpolago zaprti paviljoni, na primer kinematograf, kjer Charlot neumorno bje posodo. Čudno, da je sploh še na svetu kaj celih skodel in da jih Charlot še ni razbil! Štiri sou vstopnine! Naj vam jih ne bo žal! Sklede so dražje! Čeprav Charlot hitro bje posodo, zato pa brez vsakega šuma! Ali želite šuma? — prosim, stopite k svinjam! Te svinje sploh niso podobne vaškim, kakor ste jih vi vajeni. Te so oblečene v modre kroje, se vozijo v kabrioletu in celo čitajo »Petit Parisien«. To sploh niso svinje ampak čudeži stvarstva! Vstopite prosim!

Za najbolj rafinirane veseljake je bil na trgu pa veliš šator bratov Chélevau. Res, da je bila vstopnina visoka, po frank petinštirideset za osebo! Zato pa, kaj vse je tam bilo: kupleti o ministru, ki ga vara žena, jahalka, ki je med galopom skakala na konja, ekvilibristi, ki so držali na nosu polno kozarec, pa jih niso pobijali, kakor neumni Charlot, ampak niti enega niso razbili, plesalka na vrvi, klovn in še celo opice.

Gospod brigadir, vstopite! Frank, petin-

štirideset ali dovedindvajset sous! Kljub temu je pa šel brigadir rajše pogledat dresirane bolhe za šest sous: je ceneje in bolj nenavadno! Kaj hočemo, vsak ima svoj okus!

Klicarji so vpili, raglje so hreščale in učene svinje so neusmiljeno cvilele. Ljudstva je bilo mnogo in veselica je obetala uspeh. To je potrjevalo vzajemno smehljanje publike in artistov. Samo nekdo se pa le ni smehljaj in to je bil Andrej. Z mračnimi gubami na čelu se je prerival med množico in se ni briga ne za strelišča, ne za svinje. Mogoče bi tudi on bil ves drugačen, če bi kdaj drugič zašel sem in bi sam zlezal na povodnjega konja in bi se sam vrtil lajno. Zdaj je bil pa mračen. Slabe novice: na sledi so mu!

Moral bo spremeniti potni list, še prenočevati si nikamor ne upa. Čimprej mora v Toulon, drugače tukaj lahko pade v past! Danes je torek: ko bi bilo to vsaj v četrtek ali petek! Ne ve se pa, če bo Poitra do takrat gotov, ker hoče tudi z njim. To je edini človek, preko katerega je Andrej zvezan z organizacijo. Poitra je izvrsten delavec, pravi komunist. Z njim je lahko! Zato bi bilo pa preneumno, da spetrsne zdaj, ko sploh še ni začel delati!

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Kuhinjske ponudbe. 1-1 Telefon šte. 2329.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naziv brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavija vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.



Premog - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

Oglašujte v

Narodnem Dnevniku.

»Segetan«

najboljše sredstvo za luženje semen. ¼% raztopine zadostuje za zavarovanje proti sneti in biljnih boleznih. Dr. A. Jenčič, Maribor, Kopitarjeva ulica 6.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Pouk ali konverzacija

v nemščini, francoščini, angleščini in italijanščini daje izobražena nemška dama. Naslove prosim na upravo »Nar. dnevnika« pod »Individualni pouk«.

Novi jezikovni tečaji:

angleščina, španščina. — Prof. dr. Pavel Breznik. Pojasnila: sluga gimnazije Vrtača.

Širite »Narodni Dnevnik«!

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257.

reg. zadr. z neom. zav.

Brzojavke: »KMETSKI DOM«. Telef. št. 2847.

V LJUBLJANI -- Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1, pritličje.

DAJE:

Posojila na vknjižbo, proti poročtvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v sekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

OBREŠTUJE VLOGE

na knjižice čistih 6% brez odpovedi. Večje stalne vloge in vloge v tek. računu po dogovoru.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

PRESKRBUJE:

Kavčice, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čerke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

URADNE URE:

Vsak delavnik od 8. do 12.1/2 in od 3. do 4.1/2.